

		Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка Історичний факультет Кафедра політології та філософії			
		Силабус обов'язкового освітнього компонента професійної підготовки «Соціологія фізичної культури і спорту»			
Галузь знань:		01 Освіта / Педагогіка			
Спеціальність:		017 Фізична культура і спорт			
Освітньо-професійна програма:		Тренер з видів спорту			
Рівень вищої освіти:		перший (бакалаврський)			
Статус дисципліни:		обов'язковий освітній компонент професійної підготовки			
Мова викладання:		українська			
Науково-педагогічні працівники:		ПІБ:	Найчук Антон Віталійович		
		Посада:	Доцент кафедри політології та філософії		
		Вчений ступінь:	Кандидат філософських наук		
		Телефон:	0972496448		
		E-mail:	naichuk_a@kpmu.edu.ua		
		Робоче місце:	Навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14)		
		Профайл викладача:	https://politkaf.kpmu.edu.ua/naychuk-anton-vitaliyovich/		
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.kpmu.edu.ua/course/view.php?id=9612				
Консультації	Найчук А. В.	Вівторок – 14.20-16.00	Історичний факультет, аудиторія 16		
Анотація до курсу	<p>Соціологія, як наука, протягом двох століть зайняла одне з провідних місць серед суспільних наук. Головне завдання соціологічної освіти – сформувати уявлення про причини, сутність, особливості соціальних відносин, розкрити основні соціальні проблеми, розробити напрями їх вирішення. Виходячи з того, що сучасний спорт тісно взаємодіє з іншими соціальними інститутами, органами влади, культури, релігії тощо, посилюється вплив спорту на свідомість і суспільне життя людей, спорт став важливою ланкою процесу соціалізації і виховання особистості, відтак розвиток однієї із складових соціології, а саме соціології фізичної культури і спорту, не викликає сумніву. Об'єкт дослідження соціології фізичної культури і спорту безпосередньо пов'язаний із зазначеними вище проблемами і спрямований на пізнання теоретичної і праксиологічної сутності фізичної культури і спорту.</p>				
Мета та цілі курсу	<p>Метою дисципліни є формування знань студентів про повне і цілісне розуміння ролі фізичної культури і спорту в житті суспільства і людини.</p> <p>Завдання дисципліни можна звести до двох соціально-значущих проблем:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ проблема досягнення масовості фізкультурно-спортивного руху; ▪ проблема вирішення соціальних протиріч спорту, спортивної діяльності. 				
Методи навчання	Лекційні виступи, дискусії, обговорення проблемних питань, завдання для самостійної роботи, усне опитування, тести, виступи на практичному, практичні завдання з елементами програмування соціологічних досліджень у сфері спорту, робота в групах, групові проекти, методи дистанційного навчання, презентація результатів індивідуального завдання.				
Формат курсу	Стандартний курс (очний, заочний).				
Результати навчання	<p>За результатами вивчення освітнього компонента «Соціально-правові студії» в здобувачів СВО «бакалавр» формуються наступні <i>програмні результати навчання</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 01 Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем; - ПРН 02 Спілкуватися українською та іноземними мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування. - ПРН 04 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. - ПРН 12 Аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях. - ПРН 19 Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства. 				

	<p>- ПРН 20 використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p><i>Завдання дисципліни:</i></p> <p>- сформулювати у здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт інтегральну та загальні компетентності, які визначені освітньо-професійною програмою «Тренер з видів спорту»;</p> <p>- опанувати навчальним матеріалом навчальної дисципліни на відповідному рівні.</p>		
Компетентності:	<p>Відповідно до освітньо-професійної програми у здобувачів вищої освіти СВО «бакалавр» формуються:</p> <p><i>Інтегральна компетентність:</i></p> <p>- здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів наук з фізичного виховання і спорту, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності:</i></p> <p>- ЗК 02 Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>- ЗК 03 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>- ЗК 10 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>- ЗК 11 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p><i>Спеціальні (фахові) компетентності:</i></p> <p>СК 06 Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.</p> <p>СК 10 Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.</p> <p><i>Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування.</i></p> <p>Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою бакалавра фізичної культури і спорту випускник здатен виконувати зазначену в Національному класифікаторі України (класифікатор професій ДК 003:2010) професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду:</p> <p>3475 – Тренер з виду спорту (федерації, збірної чи клубної команди, спортивної школи і т. д.);</p> <p>3475 – Тренер-викладач з виду спорту (спортивної школи, секції);</p> <p>3475 – Інструктор-методист спортивної школи;</p> <p>3475 – Інструктор-методист з фізичної культури та спорту.</p>		
Пререквізити	<p>Освітні компоненти, базові знання яких та результати навчання необхідні здобувачу вищої освіти для успішного навчання та опанування компетентностями дисципліни «Соціологія фізичної культури і спорту»: «Соціально-правові студії», «Історія та культура України», «Історія фізичної культури».</p>		
Пореквізити	<p>Набутті теоретичні знання практичні вміння та навички з освітнього компонента «Соціально-правові студії» можуть бути використані під час проходження навчальних та виробничих практик, передбачених навчальним планом підготовки фахівців.</p>		
Обсяг і ознаки курсу	Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
	Рік навчання/ рік викладання	3-й рік	3-й рік
	Семестр вивчення	V семестр	V семестр
	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки / вибірковий освітній компонент	Обов'язковий освітній компонент професійної підготовки	
	Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити	4 кредити
	Загальний обсяг годин	120 годин	120 годин
	Кількість годин навчальних занять	48 годин	14 годин
	Лекційні заняття	24 годин	6 годин
	Практичні заняття	-	-
	Семінарські заняття	24 годин	8 годин
	Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	72 годин	106 годин	
Форма підсумкового контролю	залік	залік	
Технічне й програмне забезпечення /обладнання	<p>Для проведення лекційних та семінарських занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія (105), мультимедійний проектор VIEWSONIC PJ5253 DLP (2017 р.), екран для проектора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet, дидактичні матеріали.</p>		
Політики курсу	<p><i>Умови визначення успішного засвоєння освітнього компонента «Соціально-правові студії»:</i></p>		

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету. (<https://tinyurl.com/2p82fw75>).

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі (звітах, планах-конспектах) студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

«Кодекс академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (<http://surl.li/bkxyp>).

«Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<http://surl.li/cxmzn>).

Відвідання занять. Відповідно до пункту 9.2 «Правил внутрішнього розпорядку К-ПНУ імені Івана Огієнка» (<https://tinyurl.com/4tfmzkfb>).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства, Статуту Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» відвідувати усі види навчальних занять; вчасно інформувати деканат про неможливість відвідувати навчальні заняття, складати (перескладати) екзамен, заліки тощо через поважні причини; подати підтверджувальні документи, що засвідчують поважну причину, яка унеможливила відвідування навчальних занять, складання (перескладання) екзаменів, заліків тощо; ліквідувати академічну заборгованість у встановлені терміни (<https://tinyurl.com/2jxk72w2>).

Література. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не можуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті,

	<p>зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, зданих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (http://surl.li/idvnd) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю):</p> <ul style="list-style-type: none"> - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю); - підготовка конкурсної наукової роботи; - призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт; - призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді. 							
<p>Схема курсу</p>	Денна форма здобуття вищої освіти							
	<p>Назви змістових модулів і тем</p>	Кількість годин						
		разом	у тому числі					
	лекційні заняття		практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота	
	ЗМ 1. Теоретико-методологічні та праксеологічні засади курсу «Соціології фізичної культури і спорту»							
	Разом за змістовим модулем 1	120	24	-	24	-	72	-
	Разом	120	24	-	24	-	72	-
Заочна форма здобуття вищої освіти								
	Кількість годин							
	разом	у тому числі						
лекційні заняття		практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота		
ЗМ 1. Соціологічний аналіз суспільства								
Разом за змістовим модулем 1	120	6	-	8	-	106	-	
Разом	120	6	-	8	-	106	-	
<p>Форми та методи оцінювання</p>	<p>Поточне та контрольне оцінювання здобувачів вищої освіти спеціальності 017 Фізична культура і спорт СВО «бакалавр» здійснюється із використанням таких форм та методів: усне опитування, взаємоопитування, перевірка виконаних письмових завдань, написання есе, рефератів, підготовка презентацій, тестування, модульна контрольна робота, залік.</p>							
<p>Критерії оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Рейтингова система оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час навчальних занять</p> <p>З урахуванням того, що навчальні досягнення учнів закладів загальної середньої освіти оцінюються за 12-бальною шкалою та з метою полегшення процесу адаптації випускників цих закладів до умов навчання у закладі вищої освіти, максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях дорівнює 12-ти балам (http://surl.li/hwbc).</p> <p>Примітка: здобувачу вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до практичних, семінарських, лабораторних занять, в журналі академічної групи ставиться 0 балів.</p> <p>Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача вищої освіти на навчальних заняттях зі змістового модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них за такою формулою:</p> $R = ((0,05 \times CO) + 0,4) \times ВБ$ <p>де R – рейтингова оцінка у балах за змістовий модуль; CO – середнє арифметичне усіх отриманих оцінок за результатами поточного контролю; ВБ – ваговий бал, максимально можливий бал оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів вищої освіти.</p> <p>Наприклад: Відповідно до робочої програми освітнього компоненту «Теорія і методика спортивних ігор» здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю зі Змістового модуля 1 отримав 12 оцінок, а саме: 5, 6, 8, 12, 10, 11, 9, 9, 10, 11, 12, 8. Ваговий бал ЗМ 1 складає 20 балів.</p> <p>Дії НПП, або здобувача:</p>							

- визначити середнє арифметичне отриманих оцінок, яке відповідно складе – 9,25 бали;
- отримані значення підставити у формулу:

$$R = ((0,05 \times 9) + 0,4) \times 30 = 26$$

Отже, за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти за змістовий модуль 1 ОК «Соціально-правові студії» отримав – 26 балів.

Поточний і модульний контроль (100 балів)

Сума

Змістовий модуль 1	ІНДЗ	Самостійна робота	Модульна контрольна робота	100 балів
Поточний контроль 30 балів	10 балів	10 балів	50 балів	

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Рекомендована література

Основна

1. Валецька Р. О. Основи валеології. Підручник. – Луцьк: Волинська книга, 2007.
2. Волович В. І. Соціологія. – К.: Центр учбової літератури, 2009.
3. Найчук А.В. Соціологія фізичної культури і спорту. Навчальний посібник.- Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2021.
4. Свириденко О. О. Засоби ведення здорового способу життя : навч.-метод. посіб. – Полтава : Вид-во Техсервіс, 2008.
5. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій / Видання четверте, перероблене і доповнене. – Львів, Кальварія, 2004.

Допоміжна

1. Актуальні проблеми теорії і методики фізичного виховання : колект. моногр. / ред. кол. : Вацеба О. М., Петришин Ю. В., Приступа Є. Н., Боднар І. Р. – Л. : [Укр. технології], 2005.
2. Балл Г. О. Діалогічні універсалії сучасного гуманізму // Гуманітарні науки. – 2001. – № 1.
3. Бріскін Ю. Спорт інвалідів : [підр. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / Юрій Бріскін. – Київ : Олімпійська література, 2006.
4. Войнар Ю. Розвиток та сучасні тенденції системи підготовки фахівців з фізичної культури в умовах Євроінтеграції : монографія. Черкаси : Відлуння-Плюс, 2005.
5. Измайлова О.В., Щербак Ю.Є. Допінг і боротьба з ним: Методичний посібник. – Полтава, 2005.
6. Когут І. О. Соціально-гуманістичні засади розвитку адаптивної фізичної культури в Україні [Текст] : монографія / І. О. Когут. – Львів : СПОЛОМ, 2015.
7. Криштанович С. В. Формування професійної компетентності майбутніх спортивних менеджерів: наукові підходи. Науковий вісник інституту професійно-технічної освіти НАПН України. Професійна педагогіка. 2017. Вип. 14.
8. Линець М.М. Професійний спорт як соціальне явище // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. – 1998. – N 2.
9. Линець М.М. Професійний спорт і міжнародний спортивний рух // 36. наук. праць „Актуальні проблеми організації 18 фіз. виховання студентської та учнівської молоді Львівщини”. – Львів: ЛДФЕІ, 2003.
10. Лукашук В.І. Особливості підприємницької діяльності у сфері спорту. Український соціум. 2012. № 3(42)
11. Міцкевич, Н. І. Психолого-педагогічні, соціологічні та філософські аспекти фізичної культури та спорту / Н. І. Міцкевич // Сучасний рух науки: тези доп. міжнародної науково-практичної інтернет конференції 6-7 червня 2019р. - Дніпро, 2019.
12. Мічуда Ю. П. Сфера фізичної культури і спорту в умовах ринку: Закономірності функціонування та розвитку. – К.: Олімпійська література, 2007.
13. Паніна Н. Вимірювання в соціології та принципи застосування тестів у масових опитуваннях // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 1998. – № 1-2.
14. Платонов В. М. Професіоналізація олімпійського спорту // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2005. – № 1.
15. Поліщук Р.М. Сакральні мотиви спорту: на прикладі теорії Е. Дюркгейма. Актуальні проблеми філософії та соціології. Одеса, 2021. - Вип. 32.
16. Реут Є. О., Крючков С. І., Яворська Н. П., Мартинюк О. В. Фізична культура як соціокультурний феномен і чинник розвитку особистості: ціннісний аспект. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 88. 2022.
17. Фізичне виховання: проблеми та перспективи: монографія за загальною редакцією проф. Г. П. Грибана. Житомир: Рута, 2020.
18. Шепеленко Т.В., Лучко О.Р. Сприяння спорту у формуванні креативних (творчих) здібностей людини / Физическое воспитание и спорт в высших учебных заведениях: Материалы Международной научной конференции. – Харьков – Белгород – Красноярск, 2010.
19. Шкретій Ю. М. Напрями реформування системи фізичної культури і спорту в Україні / Ю. М. Шкретій // Актуальні проблем фізичної культури і спорту. – 2004. – № 4.

Локація	Згідно з розкладом https://kpnu.edu.ua/rozklad-zaniat/
---------	---

Розробники силабуса:

АНТОН НАЙЧУК

Завідувач кафедри політології та філософії

Ольга ВІННІЧУК